

DETECTIVI ÎN LUMEA EMOȚIILOR

Proiect de programa pentru optional

prof.înv.preșc. SBÎNGU ANDREEA/ PAGU ROXANA
prof.înv.preșc. PASCALE ALINA/TÎRCAVU RODICA

DENUMIREA OPȚIONALULUI: **“DETECTIVI ÎN LUMEA EMOȚIILOR”**

ARIA CURRICULARĂ: Opțional la nivelul mai multor arii curriculare

DURATA OPȚIONALULUI: 1 an

NIVEL DE VÂRSTĂ: nivel I (3-5 ani)

ARGUMENT

Curriculum pentru învățământul preșcolar pune accent pe dezvoltarea globală a preșcolarului care accentuează importanța domeniilor de dezvoltare respectiv: dezvoltarea fizică, sănătate și igienă personală, dezvoltarea socio-emoțională, dezvoltarea limbajului și a comunicării, dezvoltarea cognitivă, capacități și atitudini de învățare, în contextul în care pregătirea preșcolarilor trebuie să aibă în vedere nu doar competențe academice ci în aceeași măsură capacități ce țin de dezvoltarea competențelor socioemoționale ale acestora. Organizarea și desfășurarea unor activități specifice acestui domeniu pot conduce la adaptarea cu succes a copilului în grădiniță/scoala și viața socială. Inițiativa abordării unei programe de activități opționale dedicată domeniului dezvoltării socio-emoționale a preșcolarilor izvorăște din necesitatea dezvoltării capacității copiilor de a-și percepe și exprima emoțiile, de a înțelege și răspunde emoțiilor celorlalți, precum și dezvoltarea conceptului de sine care influențează procesul de învățare și conduita acestuia.

Activitățile acestui opțional își propun, prin abordarea unor conținuturi atractive, educarea valorilor comportamentale și a atitudinilor, dezvoltarea socio-emoțională concretizată în capacitatea copiilor de a-și percepe și exprima emoțiile, de a înțelege și a răspunde emoțiilor celorlalți, dezvoltarea conceptului de sine, a abilităților de interacțiune cu ceilalți copii și adulți, acceptarea și respectarea diversității. Preșcolarii vor avea posibilitatea să înțeleagă rolul esențial al trăsăturilor de caracter, își vor exersa și dezvolta deprinderi morale, vor accepta și respecta norme, precum și regulile elementare de conviețuire socială, își vor modela propriul comportament, potrivit valorilor morale.

OBIECTIVE CADRU:

- Dobândirea unor cunoștințe, comportamente și atitudini necesare dezvoltării competențelor sociale și emoționale;
- Formarea și consolidarea abilităților specific dezvoltării emoționale prin recunoașterea, exprimarea, înțelegerea, reglarea/autoreglarea emoțiilor;
- Formarea și consolidarea abilităților de interacțiune cu adulții și copiii de vârste apropiate prin adoptarea unor comportamente prosociale, manifestarea empatiei, acceptare și respectarea diversității;

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ:

- Să manifeste interes pentru autocunoaștere și atitudine pozitivă față de sine și ceilalți;
- Să recunoască și să exprime emoțiile proprii sau ale altor persoane, realizând corelații între cauze și comportamente ;
- Să aprecieze în situații concrete modalități de reglare/autoreglare a emoțiilor;
- Să cunoască și să respecte norme și reguli necesare integrării în viața socială;
- Să manifeste empatie și abilități de relaționare socială prin interacțiune pozitivă cu cei din jur (copii/adulți);
- Să manifeste atitudini de acceptare a diversității și de valorizare a fiecărui membru a unui grup;
- Să aprecieze în situații concrete unele comportamente, în raport cu normele prestabilite și cunoscute;
- Evaluarea corectă, în situații concrete a unor comportamente în raport cu norme și comportamente prestabilite și cunoscute și dezvoltarea competenței de a rezolva conflicte prin strategii adecvate vârstei;

EXEMPLE DE COMPORTAMENT:

- Să se prezinte pe sine, precizând câteva trăsături personale referitoare la identitatea personală-familie, etnie, cultură, caracteristici fizice;
- Să recunoască emoțiile de bază denumindu-le (bucurie, tristețe, frică, furie);

- Să identifice emoțiile proprii sau ale altor persoane în diverse situații;
- Să recunoască emoțiile asociate unui context specific identificând cauza acestora;
- Să recunoască emoțiile pe baza componentei nonverbale: expresia facială și postura;
- Să respecte norme necesare integrării în viața socială manifestând un comportament adecvat cerințelor grupului;
- Să manifeste atitudini tolerante și empatie față de persoane din jur;
- Să descrie comportamente prezentate în situații concrete precizând consecințe pozitive și negative ale acestora asupra sa și a celorlalți;
- Să manifeste pentru cei din jur stări afective pozitive, manifestând prietenie, toleranță, armonie, concomitent cu învățarea autocontrolului;
- Să manifeste încredere, sinceritate, curaj în raport cu sine și cu ceilalți;
- Să folosească strategii de autoreglare emoțională;
- Să utilizeze formulele verbale de inițiere a unei conversații cu un alt copil (pe tine cum te cheamă, pe mine mă cheamă...);
- Să manifeste comportamente adecvate de integrare în jocuri inițiate de alți copii;
- Să aprecieze propriul comportament în raport cu persoane, personaje și situații cunoscute;
- Să numească modalități eficiente de soluționare a conflictelor;

CONȚINUTURI:

- Cunoașterea de sine a copilului (trăsături și calități personale, preferințe, opinii, valori personale);
- Autocunoaștere și atitudine pozitivă față de sine și față de ceilalți;
- Recunoașterea emoțiilor;
- Exprimarea adecvată a emoțiilor în cadrul interacțiunii copilului cu adulții și copiii cunoscuți;
- Abilități personale de comunicare și negociere;
- Acceptarea și respectarea diversității;
- Dezvoltarea comportamentelor prosoziale;
- Dezvoltarea controlului emoțional;
- Dezvoltarea expresivității emoționale;

- Dezvoltarea abilităților de interacțiune cu copiii de vârstă apropiată;
- Dezvoltarea comportamentelor prosociale;
- Comunicare eficientă;
- Capacitatea de gestionare a emoțiilor;

MODALITĂȚI DE EVALUARE:

Aprecieri verbale ale activității proprii (autoevaluare) și a celorlalți, convorbiri, observarea sistematică a comportamentului copiilor, fișe de lucru, realizarea de proiecte în grup, expoziții cu lucrări și fotografii, concursuri, lecție deschisă, minidramatizare, aprecierea rezultatelor prin acordarea de premii;

RESURSE PROCEDURALE ȘI MATERIALE:

- RESURSE PROCEDURALE: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, observația, problematizarea, povestirea, algoritmizarea, descrierea, munca în grup, jocul, aprecierea verbală
- RESURSE MATERIALE: imagini, c.d.-uri cu povești, cântece, cărți, texte, pliante creioane colorate, fișe, reviste, seturi de ilustrații.

Bibliografie:

Ștefan, C., Kallay, E., (2007). *Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari.*

Ghid practic pentru educatori, Editura ASCR, Cluj-Napoca.

Curriculum pentru învățământul preșcolar –Editura DPH, București 2009

Exploratori in lumea emotiilor, Proiect Educational National, CJRAE-Cluj

Roco, Mihaela - „*Creativitate și inteligență emoțională*”, Editura POLIROM, Iași, 2001;

Păduraru Camelia Cristina, Petraru Cristina, Gheorghiu Gina, Suport pentru activități de dezvoltare socioemoțională, *Un zâmbet pe chipul tău copile*, Piatra Neamț, 2014

Planificarea calendaristică a activităților

SEMESTRUL I

NR. CRT.	CONȚINUTURI	TEMA	MIJLOC DE REALIZARE	EVALUARE
1.	Cunoașterea de sine a copilului	„Dorințe și nevoi”	joc didactic	Aprecierea verbală
2.	Recunoașterea emoțiilor	„Povestea Broscuței Țestoase”	lectura educatoarei	Fișa de evaluare
3.	Dezvoltarea conceptului de sine	“Oglinda fermecată”	joc exercitiu	Aprecierea verbală
4.	Relaționare socială	„ Povestea Peștelui Curcubeu”	Lectura educatoarei	Fișa de evaluare
5.	Recunoașterea emoțiilor	„ Săculețul cu emoții”	joc didactic	Aprecierea verbală
6.	Relaționare socială/ atitudini prosociale	„Elefăntelul cel isteț”	povestire	desen
7.	Empatie și relaționare socială	„Motanulcel Roșcat”	Lectura educatoarei	Fisa de evaluare
8.	Interacțiune socială	“Povestea Mărului buclucaș și lecția de prietenie”	Povestirea educatoarei	Joc de rol
9.	Dezvoltarea controlului emoțional	„Plapuma emoțiilor mele”	joc exercitiu	Fișa de evaluare
10.	Comportamente prosociale	“Pădurarul care și-a pierdut securea”	povestirea educatoarei	Aprecierea verbală
11.	Interacțiune socială	„Culorile prieteniei”	joc didactic	Desen
12.	Recunoașterea emoțiilor	„Călătorie în Împărăția Emoțiilor”	joc didactic	

13.	Capacitatea de gestionare a emoțiilor	„Povestea băiețelului care nu știa ce jucărie își dorește”	Lectura educatoarei	Aprecierea verbală
14.	Analiza unor comportamente în raport cu norme prestabilite	„Găsește soluția potrivită”	joc didactic	Joc exercițiu
15.	Acceptarea diversității	„Povestea Dragonului Albastru”	Lectura educatoarei	Fișa de evaluare
16.	Reglarea/ autoreglare a emoțiilor	„Sorin și jocul de fotbal”	Povestirea educatoarei	Fișa de evaluare

SEMESTRUL II

Nr Crt.	CONȚINUT	TEMA	MIJLOC DE REALIZARE	EVALUARE
1.	Dezvoltarea conceptului de sine	“Eu sunt...”	Joc exercițiu	Fulgi de zăpadă-confecționare
2.	Relaționare socială/ atitudini prosociale	“Ghemul magic”	Joc de intercunoaștere și relaționare pozitivă	Desen – Prietenul meu
3.	Recunoașterea emoțiilor	“Aura și prietenii săi”	Lectura educatoarei	Fișă de evaluare
4.	Interacțiunea socială	“Alfi, Pufi și Pușu ne învață să rezolvăm problemele dintre prieteni”	Lectura după imagini	Desen
5.	Autocunoaștere și atitudine pozitivă față de sine și față de ceilalți	“Eu pot...”	Joc motivațional	Aprecierea verbală
6.	Exprimarea adecvată a emoțiilor în cadrul interacțiunii copilului cu adulții și copiii cunoscuți	“Butonul magic al emoțiilor”	Joc didactic	Desen
7.	Abilități personale de comunicare și negociere	Vânătoarea de comori	Joc exercițiu	Apreciere verbal

8.	Acceptarea și respectarea diversității	O lume plină de diferențe	Lectură după imagini	“Dar pentru prietenul meu”- desen
9.	Autocunoaștere și atitudine pozitivă față de sine și față de ceilalți	La spălătoria de mașini	Joc exercițiu	Aprecieri verbală
10.	Dezvoltarea abilităților de interacțiune cu copiii de vârstă apropiată	“Cei patru prieteni credincioși”	Povestirea educatoarei	Fișa de evaluare
11.	Atitudine pozitivă față de sine și față de ceilalți	Să fim mai buni! Activitate în colaborare cu familia	Activitate de voluntariat	Expoziție de fotografie
12.	Exprimarea adecvată a emoțiilor în cadrul interacțiunii copilului cu adulții și copiii cunoscuți	Baloane vesele și triste	Joc exercițiu	Desen “Baloane vesele și triste”
13.	Comunicare eficientă	Roata sentimentelor	Joc didactic	Aprecieri verbală
14.	Dezvoltarea controlului emoțional	“Cutiile fermecate cu emoții”	Joc didactic	Fișa de lucru
15.	Dezvoltarea abilităților de interacțiune cu copiii de vârstă apropiată	Pălăria magică pentru soluții	Joc exercițiu	Fișa de evaluare
16.	Autocunoaștere și atitudine pozitivă față de sine și față de ceilalți	“Povestea ursulețului Martinică”	Lectura educatoarei	Minidramatizare
17.	Exprimarea adecvată a emoțiilor și autocontrol	Comoara sufletului meu	Joc didactic-evaluare	Aprecieri verbală